

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repace.hu

Ügyszám: FRP/215/2014/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

114/2015. (III. 26.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ jogi képviselője által 2014. március 31-én előterjesztett **panasza alapján indult eljárást** a 2015. március 26-án megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

m e g k ü l d i a z O r s z á g o s R e n d ő r f ő k a p i t á n y n a k .

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A jogi képviselő 2014. március 31-én postai úton terjesztett elő panaszt, amelyben előadta, hogy a panaszossal szemben 2014. március 23-án 6 óra 50 perckor foganatosítottak rendőri intézkedést. Az intézkedés során a panaszos tartózkodási helyéül szolgáló budapesti lakásába, a bejárati ajtó betörésével az intézkedő rendőrök behatoltak, a panaszost földre teperték, kezeit hátra kulcsolták, és a testére gyakorolt fizikai ráhatással arra hívták fel, hogy adja elő fegyverét és egyéb, esetleges bűncselekményből eredő, vagy ahhoz használt tárgyait. A panaszos ekkor tájékoztatta az intézkedő rendőröket, hogy nem rendelkezik lőfegyverrel, kizárólag egy gázpisztolyt birtokol, amelyet páncélszekrényében elzárva tart. Az intézkedő rendőrök ezt követően a széfet a panaszos által megadott kóddal kinyitották, ahol megtalálták a gázpisztolyt annak töltényeivel együtt. Az intézkedő rendőrök más, esetlegesen bűncselekményből eredő, vagy ahhoz használt tárgyat nem leltek fel. A panaszost az intézkedést követően a Budapesti Rendőr-főkapitányság illetékes kerületi rendőrkapitányságra (továbbiakban: illetékes rendőrkapitányság) előállították. A jogi képviselő meglátása szerint a panaszos előállítására jogalap hiányában és az előállítás törvényben rögzített maximális időtartamát túllépve került sor. A jogi képviselő megjegyzi,

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

hogyan az előállítás, mivel a panaszosnál talált tárgy nem minősül löfegyvernek, aránytalannak is minősül. A jogi képviselő megjegyzi, hogy a panaszossal szemben nem állt fent a bűncselekmény gyanúja.

A panaszossal szemben az előállítást 2014. március 23-án 6 óra 50 perctől 19 óra 29 percig foganatosították. Ezt követően 19 óra 29 perctől 20 óra 04 percig gyanúsítottként hallgatták ki. A jogi képviselő álláspontja szerint a rendőri szerv vezetője nem adott ki olyan utasítást, ill. nem áll rendelkezésre olyan egyéb adat, amely a meghosszabbítás tényét és indokát igazolná, az előállítás 12 és fél órája alatt eljárási cselekményre sem került sor.

A jogi képviselő álláspontja szerint sérült a panaszos emberi méltósághoz fűződő joga is, mivel a helyszínen az intézkedő rendőrökkel együtt megjelent televíziós média képviselői és kamerák előtt foganatosították az intézkedést. A felvételek alkalmasak voltak arra, hogy másokban azt a látszatot keltsék, hogy a panaszossal szemben bűncselekmény elkövetése miatt intézkednek. Az eljáró rendőrök nem biztosították ugyanis a média távollétét, amelynek következtében panaszost munkáltatója és kollégái felismerni vélték a közvetített felvételek alapján, vele szemben munkaviszonya megszüntetését is kilátásba helyezték.

A jogi képviselő a Testületet tájékoztatta arról, hogy a panaszost egy folyamatban lévő, fegyveresen elkövetett garázdaság büntette miatt, ismeretlen tettes ellen folyamatban lévő eljárásban, az alábbi tényállás alapján hallgatták meg gyanúsítottként.

2014. március 23-án hajnali 6 óra körül a panaszos tartózkodási helyéül szolgáló lakás erkélyéről több alkalommal lövéseket adtak le az utcafront irányába. Az eset során sérülés nem keletkezett. A panaszos vallomásaiban előadta, hogy 2013. december 20-án a lakásába betörték oly módon, hogy az alsó lakás erkélyének rácsán felmásztak. Az eset nyomán eljárás is indult, panaszos ezt követően szerzett be egy gázriasztó pisztolyt. 2014. március 23-án a hajnali órákban ismét arra lett figyelmes, hogy a földszinti erkély rácsán valaki felmászik. A panaszos ekkor elővette gázriasztó pisztolyát, és riasztás céljából lövéseket adott le a levegőbe. A lövések hallatán az illető elmenekült.

2) A panaszos jogi képviselője 2015. március 13-ai panasz kiegészítésében megjelölte azokat a média elérhetősegeket, ahol a panaszos előállítását közölték. Az esetről készült tudósítás megjelent két televízió csatorna hírműsoraiban, továbbá a számos honlapon is rövid beszámoló formájában.

Az egyik televízió csatorna néhány perces riportban számolt be a történetéről. A panaszos háza előtt tudósítottak, bemutatva a panaszos erkélyét, összetört bejárati ajtaját, páncélszekrényét. A riportban megjelölték a kerületet is, amelyben a panaszos lakik, illetve az emelet számát is. Nyilatkoztattak több szomszédot, információkat közöltek a panaszos foglalkozásával kapcsolatban, bemutatták továbbá az elfogásról készült rendőrségi videofelvétel egyes részeit is. A felvételen látható, ahogy a panaszost az ágyhoz szorítják, majd a földön megbilincselik. Megjegyzik, hogy a panaszos a lövéseket feltehetőleg gázpisztollyal adta le. A riportban megszólal a BRFK Kommunikációs Szolgálatának Sajtóügyeletes is, előadja, hogy a panaszost elfogták és előállították, az illetékes rendőrkapitányság garázdaság büntetnének megalapozott gyanúja miatt indított büntetőeljárás. Beszámol a panaszos életkoráról is. A panaszos arcát a felvételeken kitakarták.

A jogi képviselő által megjelölt további felvételek, cikkek a történetet szűkebb terjedelemben adják elő, a Testület eljárása szempontjából releváns új információt nem tartalmaznak, ezért azok ismertetésétől a Testület eltekint.

3) A panaszos jogi képviselője 2015. március 13-ai panasz-kiegészítésével megküldte a Központi Nyomozó Főügyészség Budapesti Regionális Osztályának, jogellenes fogvatartás büntette miatt indított bűnügyben hozott, 2015. február 19-ei határozatát, amelyben a nyomozást – mivel az elkövető kiléte nem volt megállapítható – felfüggesztik.

A határozatban az ügyészség leírja, hogy a panaszos előállítása 2014. március 23-án 18 óra 25 percig tartott, ezt követően az előállító helyiségből a földszinti ügyféltérbe kísérték, ahol az egy pr. r. őrmester tanúvallomása szerint – a többi nyilatkoztatott rendőr előadásával ellentétben – a panaszos őrizetéről továbbra is gondoskodtak, dohányozni kérésére nem engedték ki. A panaszos gyanúsított kihallgatása 19 óra 29 perckor vette kezdetét. Az ügyészség a nyomozás során megállapította, hogy a panaszos előállítására jogszerűen került sor. Ugyanakkor az is megállapítható volt, hogy a hatóság a sértettet az előállítás megszüntetését követően is korlátozta személyi szabadságában, mellyel az intézkedés további alkalmazása jogszerűtlenné vált, ami tudatos törvényszegés eredményeként következett be.

II.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, ill. a tényállás alaposabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az Országos Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: ORFK) Ellenőrzési Szolgálatán keresztül az illetékes rendőri szervtől, valamint megküldeni kérte az ügyvel kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, a konkrét kérdésekkel kapcsolatban a rendőrség álláspontját. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatóak meg.

1) A kapitányságvezető 2014. április 23-án kelt átiratában az alábbi tájékoztatást adta.

Az illetékes rendőrkapitányság a Büntető törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 339. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés c) pontja szerint minősülő fegyveresen elkövetett garázdaság büntettének megalapozott gyanúja miatt büntetőeljárás indult a panaszossal szemben. A panaszost a BRFK Bűnügyi Szervek Bűnügyi Bevetési Osztály I. Műveleti Alosztály rendőrei fogták el és állították elő az illetékes rendőrkapitányság bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt.

A helyszínrre 7 óra 35 perckor szemlebizottság indult, a szemlét 14 órakor fejezték be. Számos tárgyat lefoglaltak és 223 db fényképfelvételt készítettek. A szemle ideje alatt a helyszínen intézkedő rendőrök elkészítették a jelentésüket, ill. a készenlétes nyomozó megkezdte a tanúkutatást. Megállapította, hogy az 1-es számú tanú időközben E. településre távozott, ezért 15 óra 32 perckor előzetes egyeztetést követően megkereséssel fordultak az E. Rendőrkapitánysághoz a tanú kihallgatása érdekében. Ezzel párhuzamosan a készenlétes nyomozó a 2-es számú tanút is kihallgatta. Ezt követően került sor a panaszos gyanúsított kihallgatására.

A kapitányságvezető álláspontja szerint az előállítás időtartama a 12 órát nem lépte túl, meghosszabbítása pedig az egymásra épülő nyomozati cselekmények végrehajtása érdekében indokolt volt.

2) Az előállítás végrehajtásáról / kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentés szerint a panaszost 2014. március 23-án 6 óra 53 perckor a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 29. § (1) bekezdés első fordulata alapján igazoltatták, az Rtv. 29. § (6) bekezdés alapján átvizsgálták, majd az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján, mint bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható személyt, előállították. A panaszossal szemben 39. § (1) bekezdés b) pontja alapján, gyanúsított elfogása és előállítása céljából magánlakásban intézkedést fogantatosítottak az eljáró rendőrök. Az intézkedés során az Rtv. 47. § alapján testi kényszerrel, az Rtv. 48. § b) pontja alapján támadás, és ugyanezen szakasz c) pontja alapján szökés megakadályozása érdekében bilincset alkalmaztak. A kényszerítő eszközök alkalmazására figyelmeztetés történt.

Bilincset 6 óra 53 perctől 7 óra 15 percig alkalmaztak a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 41. § (4) b) pontja szerint kezek előre, ill. hátra bilincselésével. Az intézkedés során sérülés, ill. anyagi kár nem keletkezett. Az Rtv. 3. § (4) bekezdés alapján az előállítás okáról szóló tájékoztatót, valamint az előállítás idejéről szóló igazolást kiadták. A panaszossal szemben büntető feljelentést tettek.

A parancsnoki vélemény és kivizsgálás szerint az intézkedés, valamint a kényszerítő eszköz alkalmazása jogszerű, szakszerű és arányos volt.

3) Az előállítás időtartamáról szóló – a panaszos kézjeggyével el nem látott – igazolás szerint a panaszos előállítása 6 óra 50 perctől 18 óra 25 percig tartott. A panaszos hozzátartozó kiértékelését kérte, panasszal nem élt, élelmezést nem kért.

4) A kapitányságvezető-helyettes, az előállítás időtartamának meghosszabbításáról kiállított dokumentum tanúsága szerint, a panaszos előállítását 4 órával, 18 óra 53 percig meghosszabbította. Az indokolás szerint az előállítás időtartamának meghosszabbítására azért volt szükség, mert a rendelkezésre álló idő nem volt elegendő a nyomozati cselekmények elvégzésére.

5) Sz. Zsolt r. ftörm. – R. I. pr. r. örm.-rel közösen készített – 2014. március 23-án kelt jelentése szerint a fenti napon gépkocsizó járőrszolgálatot teljesített, amikor 6 óra 35 perckor a Belváros Központ utasította, hogy azonnal menjen a Budapest, D. H. utca 8. vagy 10. szám alatt lévő társasházakhoz, mert bejelentés érkezett, miszerint egy férfi az erkélyéről lövéseket ad le a járóelőkire. A r. ftörm. 6 óra 40 perckor megjelent a helyszínen, ahová egy időben érkezett a BRFK Bűnügyi Bevetési Főosztály I. Műveleti Alosztály munkatársaival. A rendőrök a lépcsőházakat körbejárva megtalálták egy gázriasztó pisztoly lőszerének hüvelyét, majd a társasház hátsó park felé eső részén, az erkélyek alatt további 11 lőszerhüvelyt találtak. A további biztosítás során a Műveleti Osztály munkatársai elfogták a panaszost. A helyszíneket eredeti állapotban, 7 óra 50 perckor átadta F. L. pr. őrmesternek, valamint H. G. pr. őrmesternek. A r. ftörm. a fentieket jelentette az illetékes rendőrkapitányság Készenléti Csoport Vezetőjének, majd a helyszínparancsnok engedélyével 7 óra 55 perckor elhagyta a helyszínt.

6) T. G. r. zls. 2014. március 23-án kelt jelentése szerint a fenti napon járőrszolgálatot látott el, amikor 6 óra 15 perckor utasítást kapott, hogy menjen a panaszolt helyszínre. A r. zls. 6 óra 30 perckor érkezett a helyszínre, ahol V. T. r. szds. arról tájékoztatta, hogy be fognak hatolni a lakásba, mivel többszöri felszólításra sem nyitottak ajtót nekik. A Bevetési Osztály emberei 6 óra 35 perckor behatoltak a lakásba, a panaszost elfogták, a lakás átvizsgálása során

a páncélszekrényben talált maroklőfegyvert elvették, majd a panaszost a sérült ajtón keresztül kinyújtották – mivel az ajtó sérülései miatt a panaszos kikísérésére nem volt mód. A panaszost ezt követően a lakóépület elé kísérték, majd a BRFK Bevetési Osztály munkatársai az illetékes rendőrkapitányságra szállították. A r. zls. 7 órakor hagyta el a helyszínt, tájékoztatta a Belváros Központot, majd folytatta szolgálatát.

7) Sz. R. r. ftörm. 2014. március 23-ai jelentése a fentieket annyival egészíti ki, hogy a panaszos a fenti napon 6 óra és 6 óra 30 perc között feltehetőleg erősen ittas állapotban követte el a bűntettet. A lakás biztonságos zárására nem volt lehetőség, mivel az az intézkedés során megrongálódott, ezért annak őrzése folyamatos volt.

8) A BRFK Bűnügyi Szervek Bűnügyi Bevetési Osztály Műveleti Alosztály I. 2014. március 23-án kelt jelentése az alábbi többletinformációt tartalmazza.

A 2-es számú tanú a kikerkező rendőröknek elmondta, hogy a panaszolt nap hajnalán lakásában aludt, amikor elmondása szerint 5 óra körül 3-4 durranást, lövést, majd 5-10 perc elteltével ismét 4-5 lövést hallott, amit újabb 3-4 lövés követett. A második "sorozat" után a 2-es számú tanú felkelt, kinézett a lakása ablakából, és azt észlelte, hogy a szomszédos lakótömb középső részén az egyik első emeleti lakás teraszán egy világos felsőt és sötét alsót viselő átlagos testalkatú férfi tartózkodik, majd látta, hogy ez a férfi egy fegyverrel még néhány alkalommal lő a park irányába.

A 3-as számú tanú által elmondottak a fentiekhez képest, az ügy szempontjából új információt nem tartalmaztak, a tanúk a történeteket hasonlóképpen adták elő.

Miután a rendőrök a töltényhüvelyeket megtalálták, a lépcsőház területét biztosították, majd az I. emelet 3. ajtót megközelítették, mivel az adatgyűjtés alapján megalapozottan feltételezhető volt, hogy a fenti bűncselekményt elkövető ismeretlen személy a lakásban tartózkodik. A rendőrök a lakás ajtaján többször erőteljesen bedörömböltek, hosszasan becsengettek, illetve hangosan érthető módon felszólították a lakásban tartózkodó ismeretlen személy(eket), hogy fegyvereiket hátrahagyva, feltartott kézzel jöjjenek ki. A felszólításokra senki sem reagált, ajtót nem nyitottak, azonban a rendőrök a lakásban tartózkodásra, mozgásra, illetve egy ajtó csukódásra utaló hangot észleltek. A rendőrök feltételezték, hogy az ismeretlen tettes egy esetleges rendőri intézkedésre reagálva komolyabb ellenállásra készül, esetlegesen a bűncselekmény tárgyi bizonyítási eszközeit próbálja meg elrejteni, megsemmisíteni, illetve egy esetleges önkárosítást akar végrehajtani. A felszólítás erejéből, illetve a kiszűrődő zajokból az eljáró rendőrök megalapozottan feltételezték, hogy az ismeretlen személy a felszólítást hallotta és szándékosan nem engedelmeskedik, ezért az intézkedésben akadályt képező bejárati ajtót, többszöri taposással megnyitották. Az ajtó a taposás hatására középmagasságban eltört, és annak csupán csak a felső része nyílt ki, így azonban már lehetővé vált a lakásba történő behatolás és a bűncselekmény elkövetőjének elfogása.

A lakásba a félig nyitott ajtón keresztül bemásztak az intézkedő rendőrök, majd megkezdték annak átvizsgálását. Ennek során egy ágyon fekvő találták a bűncselekmény feltételezett elkövetőjét, aki úgy tűnt, hogy alszik, azonban a felszólítás és a testi kényszer megkezdésekor kisebb ellenállást tanúsított. A rendőrök az ellenállást a panaszos ágyhoz szorításával megtörték, kezeit hátra helyzetbe tették és megbilincseltek, ruházatát átvizsgálták, ennek során fegyver nem került elő. Ezt követően felszólították a panaszost, hogy igazolja magát. A panaszos a felszólításokra többségében nem adott választ, alkalmanként összefüggéstelenül

beszélt. Személyazonosságát az ágy mellett lévő táskában megtalált személyi igazolvány alapján állapították meg. Ellenőrizték a körözési nyilvántartásban, amelyben nem szerepelt. A panaszosról összefüggéstelen beszéde és viselkedése alapján az eljáró rendőrök azt vélelmezték, hogy alkohol vagy kábítószer hatása alatt áll.

A panaszos kérdésre válaszolva elmondta, hogy az éjszaka során egy szórakozóhelyen tartózkodott, ahol alkoholt fogyasztott. Hajnali 2 óra körül ért haza. A panaszos a bűncselekmény elkövetését, valamint azt, hogy a lakásban fegyver lenne, tagadta. A rendőrök egy darab töltényhüvelyt találtak, majd egy pánccsaszekrényre letek, aminek kódját a panaszos csak többszöri felszólításra adta meg. A rendőrök a pánccsaszekrényben egy darab maroklófegyverre hasonlító eszközt találtak, amelybe egy darab tár volt belehelyezve, továbbá a fegyver mellett egy darab töltényhüvelyt letek fel. A panaszos előadta, hogy lakásába 2013. decemberében betörték, ezt követően vásárolta a gázriasztó fegyvert.

9) A panaszos gyanúsított kihallgatásán elmondta, hogy 2014. március 23-án éjjeli 2 óra körül zajra lett figyelmes, és észlelte, hogy valaki az erkélye felé mászik fel a földszinti rácson. Ekkor gázriasztó pisztolyához nyúlt, és riasztásként lövéseket adott le a levegőbe, a rablóval szembeni védekezés végett. A személy ekkor leugrott és elfutott. A panaszos ezt követően lefeküdt, majd arra ébredt, hogy a rendőrök rángatják ki az ágyából. A rendőrök erőszakosan követelték, hogy nyissa ki a széfet, ebben a segítségükre volt. Ezt követően bevitték a kapitányságra, amit megalapozatlannak és durvának érez, hozzáteszi, hogy mindkét csuklója piros és duzzadt a túlzott bilincstől. A rendőrségen több, mint 12 órát töltött, bejárati ajtaját pedig megrongálták, meglátása szerint nagy kár keletkezett. A panaszos felfelé irányzott lövést adott le, saját lakásából, riasztás céljával. A gyanúsított kihallgatás 19 óra 29 perctől 20 óra 4 percig tartott.

10) A BRFK Bűnügyi Szervek Bűnügyi Bevetési Osztály vezetőjének a BRFK hivatalvezetőjének küldött átiratában beszámol róla, hogy az intézkedés ideje alatt nem volt jelen tv stáb, kizárólag az intézkedést irányító alosztályvezető készített kamera felvételt a rendszeresített szolgálati videokamerával az Rtv. 42. § (1) bekezdés alapján.

11) Az 1-es számú tanú kihallgatása a jegyzőkönyv tanúsága szerint 17 óra 59 perctől 18 óra 55 percig tartott. A jegyzőkönyv a Testület vizsgálata szempontjából releváns új információt nem tartalmaz, ezért a Testület annak ismertetésétől eltekint.

12) A rendőrség megküldte az intézkedéssel kapcsolatos videofelvételeket. Mivel az események a rendőrség által előadottak szerint zajlottak, a Testület azok részletes ismertetésétől eltekint.

A felvételeken látható, ahogy az intézkedő rendőrök a panaszos ajtaját – hosszas csengetés – után berúgják, majd a közepén kettétört ajtón keresztül bemásznak. Ezt követően a rendőrök az ágyán fekvő panaszost leszorítják, a földön megbilincselik, eközben többen a fegyvert keresik. *(Ugyanezen jelenet látható a police.hu oldalon is.)* A panaszos a rendőrök kérdéseire lassan, nehezen érthetően reagál, a fegyver hollétére vonatkozó rendőri kérdésre a felvételen nem hallható válasz. A felvételek rögzítik a lakásban fellelt hüvelyeket, a pánccsaszekrényt, továbbá a lakás minden helyiségét. Látható a panaszos ajtón keresztül történő „kinyújtása” is, amelyet megelőzően a panaszosra papucsot húznak, és itatnak vele egy pohár vizet. A felvételen a média képviselői nem láthatóak. Az utolsó felvételeken a panaszos gépkocsijának átvizsgálása látható. Az átvizsgálás során különböző harci eszközök (nunchaku, shaolin kard

stb.) kerültek elő, látható továbbá, hogy valaki a gépkocsi rendszámát papír csíkokkal átragasztotta.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításokra jutott.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye II. cikkében foglalt emberi méltósághoz, IV. cikkében foglalt személyi szabadsághoz, valamint a VI. cikkében foglalt személyes adatok védelméhez fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület vizsgálatát a beadványban megfogalmazott sérelmek vizsgálatára korlátozta. Elsőként a panaszos előállításának jogszerűségét, ill. az annak alapjául szolgáló intézkedési kötelezettség meglétét és az igazoltatás jogalapját vonta vizsgálatára körébe.

a) Sz. Zs. r. ftörm. – R. I. pr. r. örm.-rel közösen készített – 2014. március 23-án kelt jelentése szerint a fenti napon gépkocsizó járőrszolgálatot teljesített, amikor 6 óra 35 perckor a Belváros Központ utasította, hogy azonnal menjen a Budapest, D. H. utca 8. vagy 10. szám alatt lévő társasházakhoz, mert bejelentés érkezett, miszerint egy férfi az erkélyéről lövéseket ad le a járókelőkre.

A rendőri és panaszosi állítás között nem feszült ellentét a tekintetben, hogy lövések történtek, a panaszos beadványában maga is leírta ugyanis, hogy riasztás céljából lövéseket adott le hajnalban, mert észlelte, hogy a földszinti erkély rácsán valaki felmászik.

Szükséges utalni az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdésére, amely a rendőr intézkedési kötelezettségéről rendelkezik. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.

A Szolgálati Szabályzat tovább részletezi az intézkedési kötelezettség szabályait. A Szolgálati Szabályzat 8. §-a szerint a rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében. A rendőr a magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást. A Szolgálati Szabályzat 9. §-ának (1) bekezdése azzal egészíti ki a fenti szabályt, hogy a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki.

A Testület meglátása alapján a fenti tényállás alapján felmerülhetett a gyanú, hogy a panaszos a magatartásával jogellenes cselekményt követett el.

A Btk 339. § (1) bekezdése szerint „aki olyan kihívóan közösségellenes, erőszakos magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. Ugyanezen szakasz (2) bekezdése szerint „a büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a garázdaságot

- a) csoportosan,
- b) a köznyugalmat súlyosan megzavarva,
- c) fegyveresen,
- d) felfegyverkezve vagy
- e) nyilvános rendezvényen követik el.”

A Testület ezen a ponton utal töretlen gyakorlatára, amely szerint a szabálysértési és bűncselekményi tényállásszerűséget kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv.-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület nem veheti át a szabálysértési vagy nyomozó hatóság szerepét, azonban ha nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló cselekmény értékelését – olyan esetekben, amikor a rendőrség az intézkedés alapjaként szabálysértés vagy bűncselekmény gyanújára hivatkozik –, az alapjogkorlátozás vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján a Testület azt vizsgálta, hogy a szabálysértés, illetve bűncselekmény elkövetésének az adott intézkedéshez szükséges fokú gyanúja fennállt-e.

A Testület megítélése szerint a rendőrségre beérkezett bejelentés alapján felmerült annak a gyanúja, hogy a panaszos a fent idézett jogellenes cselekményt elkövette. Ez az Rtv. 13. §-a értelmében rendőri beavatkozást tett szükségessé, intézkedési kötelezettséget keletkeztetett, annak érdekében, hogy a rendőrség a helyszínen megjelenjen és a panaszost intézkedés alá vonja a történeti tényállás tisztázása érdekében.

- b) A rendőrségi iratok szerint a panaszos igazoltatásának alapjául az Rtv. 29. § (1) bekezdés első fordulata szolgálhatott.

Rtv. 29. §-ának (1) bekezdés szerint a rendőr feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek személyazonosságát a közrend, közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

A Testület megítélése szerint egy bűncselekmény, szabálysértés, illetve szabályszegés elkövetésének gyanúja bizonyosan olyan körülmény, amely a közrend, közbiztonság védelme érdekében foganatosított igazoltatást megalapozza.

A Testület álláspontja szerint a fentiek alapján az intézkedő rendőrök az igazoltatást megfelelő jogalappal hajtották végre, ezért az a panaszos személyes adatok védelméhez fűződő alapvető jogát nem sértette.

- c) A Testület ezt követően a panaszos előállításának jogszerűségét vizsgálta meg.

A rendőrségi iratok tanúsága szerint a panaszost az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján, mint bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható személyt állították elő. A hivatkozott

jogszabályhely szerint a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható.

A dokumentumok tanúsága szerint a kikerülő rendőrök a helyszínt körbejárva töltényhüvelyeket találtak, majd a panaszos lakásában, a páncélszekrényben megtalálták a gázpisztolyt is. A lövések leadását több szomszéd is megerősítette, egybehangzóan elmondták, hogy az éjszaka folyamán több alkalommal hallottak lövéseket, a lövés leadásának helyszínéül a panaszos erkélyét is megjelölték.

Tekintettel arra, hogy lövések leadása tekintetében a panaszosi és a rendőri előadások egybehangzóak voltak, a Testület **megállapította, hogy a garázdaság gyanújának a rendőri intézkedést szükségessé tevő fokú gyanúja a kérdéses esetben fennállt.**

Mivel az Rtv. a vizsgált esetre nem kötelező jelleggel, hanem lehetőségként írja elő előállítás alkalmazását, a jogalap meglétén túl a Testületnek azt is mérlegelni kellett, hogy az előállítás megfelelt-e az arányosság követelményének. Az Rtv. 15. § (2) bekezdése ugyanis kimondja: több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással jár.

A konkrét esetben tehát vizsgálni kellett azt, hogy az adott körülmények között szükség volt-e a panaszos előállítására.

A kérdés megítélése kapcsán a Testület azon körülménynek tulajdonított alapvető jelentőséget, hogy a panaszos gyanúsított kihallgatására még az intézkedés napján sor került, illetve – mivel a lövöldözés indoka nem volt egyértelmű – a rendőrök okkal tarthattak annak megisméltőlésétől, különös tekintettel arra, hogy a szomszédok elmondása szerint az éjszaka folyamán több alkalommal is hallottak lövéseket.

A Testület ezért úgy ítélte meg, hogy a helyszínen az intézkedő rendőrök számára már nem volt más olyan rendőri eszköz, amellyel egyrészt a panaszossal szembeni büntető eljáráshoz szükséges adatokat meg tudták volna ismerni, másrészt mások testi épségét meg tudták volna védeni.

Mivel tehát az adott intézkedésre kellő jogalap birtokában és indokoltan került sor, a Testület álláspontja szerint az előállítással összefüggésben nem sérült a panaszos személyes szabadsághoz való alapvető joga.

b) A Testület ezt követően azt értékelte, hogy a panaszos előállításának időtartama a jogszabályi előírásoknak és az arányosság követelményének megfelelt-e.

Az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdése tartalmazza az előállítás időtartamára vonatkozó rendelkezéseket. Ennek értelmében a személyi szabadság csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozható. Ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal, 4 órával meghosszabbíthatja, amennyiben ez indokolt és az előállítás célja még nem valósult meg. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani. A Szolgálati Szabályzat 30. § (3) bekezdése szerint „az előállítás a fogva tartott személy szabadon bocsátásáig vagy őrizetbe vételéig, illetve előzetes letartóztatásáig, de legfeljebb az Rtv. 33. § (3) bekezdésében meghatározott ideig tart.”

A rendőrségi iratokból szerint a panaszos előállítását a 12 órát nem haladta meg, az előállítás időtartamáról kiállított, és a panaszos által alá nem írt igazolás szerint az előállítás 2014. március 23-án 6 óra 53 perctől 18 óra 25 percig tartott. Az előállítás időtartamát a kapitányságvezető-helyettes 4 órával, 18 óra meghosszabbította, mivel a 8 óra nem volt elegendő az eljárás cselekmények elvégzéséhez.

Fentieknek ellentmond a panaszos előadása, amely szerint az előállítás 19 óra 29 percig tartott, majd 20 óra 4 perctől a panaszos gyanúsított kihallgatását hajtották végre.

A panaszos előadását több dokumentum is alátámasztja. A kihallgatásról felvett jegyzőkönyv szerint a kihallgatásra 19 óra 29 perctől 20 óra 4 percig került sor. A panaszos által megküldött főügyészségi határozat rögzíti továbbá, hogy bár a panaszost 18 óra 25 perckor kiengedték az előállító helyiségből, a gyanúsított kihallgatásig a földszinti ügyféltérben kellett várakoznia, azt nem hagyhatta el, őrzéséről is gondoskodtak. Megállapítható tehát, hogy a panaszos 6 óra 53 perctől 20 óra 4 percig a kapitányság épületében tartózkodott, annak elhagyására nem volt módja.

A rendelkezésre álló dokumentumok alapján a Testület megállapította, hogy a panaszos előállítását az Rtv. 33. § (3) bekezdésében rögzített maximális időtartamot, azaz a 12 órát meghaladta, ezért sérült a panaszos személyi szabadsághoz való joga.

2) A jogi képviselő álláspontja szerint sérült a panaszos emberi méltósághoz fűződő joga is, mert a rendőrök nem biztosították a média távoltartását. A helyszínen a rendőrökkel együtt megjelentek a televíziós média képviselői is, és kamerák előtt fogantatosították az intézkedést. A panaszost munkatársai és munkáltatója is felismerni vélték a közvetített felvételek alapján, vele szemben munkaviszonya megszüntetését is kilátásba helyezték.

A jogi képviselő panasz kiegészítésében több internetes hivatkozást is megjelölt, ahol az intézkedéssel kapcsolatos hírek azóta is elérhetőek (rtl.hu, tv2.hu, velvet.hu, nol.hu, a vs.hu, a stop.hu)

A Testület megjegyzi, hogy az eset kapcsán az intézkedés napján a BRFK is közleményt tett közzé a police.hu oldalon (<http://www.police.hu/hirek-es-informaciok/legfrissebb-hireink/bunugyek/gaz-riaszto-fegyverrel-lovoldozott-videoval>), ahol az intézkedésről készült felvétel egy része alatt az alábbi közlemény olvasható. „Bejelentés érkezett a rendőrségre, hogy 2014. március 23-án 6 óra 10 perc körüli időben Budapest, D. H. utcában egy társasház erkélyéről egy férfi feltehetően gáz-riasztó fegyverrel lövöldözött. A bűncselekmény során személyi sérülés nem történt. A rendőrök a férfit a lakásán elfogták, majd előállították. Ellene az illetékes rendőrkapitányság garázdaság büntett megalapozott gyanúja miatt indított eljárást.” A felvételen látható a panaszos ágyhoz szorítása és megbilincselése, továbbá a lakásában rögzített egyéb nyomok (páncélszekrény, töltényhüvely stb.) A felvételen a panaszos és a rendőrök arcát eltorzították.

A BRFK Bűnügyi Szervek Bűnügyi Bevetési Alosztály vezetője egy átiratában beszámol róla, hogy az intézkedés ideje alatt nem volt jelen tv stáb, kizárólag az intézkedést irányító alosztályvezető készített kamera felvételt a rendszeresített szolgálati videokamerával az Rtv. 42. § (1) bekezdés alapján.

A hivatkozott jogszabályhely szerint „a rendőrség a rendőri intézkedéssel, illetve az ellátott szolgálati feladattal összefüggésben az intézkedéssel érintett személyről, a környezetéről,

illetőleg a rendőri intézkedés szempontjából lényeges körülményről, tárgyról képfelvételt, hangfelvételt, kép- és hangfelvételt (a továbbiakban: felvétel) készíthet.” A (6) bekezdés a) pontja szerint „az (1), (2) és (5) bekezdésben foglaltak alapján készített felvétel, illetve az abban szereplő személyes adat csak a rögzítés helyszínén elkövetett bűncselekmény, szabálysértés vagy a közlekedés szabályainak megsértése miatt indult büntető-, szabálysértési vagy más hatósági eljárás során, körözött személy vagy tárgy azonosítása vagy a rendőri intézkedés jogszerűségének közigazgatási eljárásban történő vizsgálata céljából, illetve az érintett személy jogainak gyakorlása érdekében [...] használható fel.”

A police.hu oldalon található közlemény személyes adatokat nem tartalmaz, a panaszos arca pedig a torzítás miatt felismerhetetlen, a felvételt tehát a közvélemény tájékoztatása érdekében, a panaszos személyiségi jogait tiszteletben tartva hozták nyilvánosságra. A Testület meglátása szerint a felvétel a panaszos beazonosításra önmagában nem alkalmas.

Megállapítható az is, hogy a televízióban, illetve az egyéb internetes oldalakon megjelent hírek alapját a rendőrségi közlemény képezte, a panaszossal szemben foganatosított intézkedésről a rendőrség felvételeit vágták meg a szerkesztők, a panaszosról felvételt az intézkedéssel egy időben egy, a jogi képviselő által megjelölt sajtóorgánium sem készített. Megállapítható azonban az is, hogy a riportok a rendőrségi közleménynél több információt árulnak el a panaszossal összefüggésben, amely adatok (erkélyének, ajtájának bemutatása, szomszédainak bemutatása, foglalkozásának megjelölése stb.) valóban alkalmasak lehetnek arra, hogy a panaszos ismerősei őt – személyes adatok elhangzása nélkül is – beazonosítsák. Ezen információkat azonban a riporterek feltehetőleg a helyszínen folytatott nyomozásaik során állapították meg, aminek megakadályozása a rendőrségnek nem feladata, így annak vizsgálata az Rtv. 92. § alapján nem tartozik a Testület hatáskörébe.

Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése szerint ugyanis az, akinek a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette, választása szerint

- a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy
  - b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kiletétől függően
    - ba) az országos rendőrfőkapitány,
    - bb) a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy
    - bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója
- bírálja el.

A hivatkozott jogszabályhely szerint csak a rendőrség eljárása miatt bekövetkezett esetleges alapjogsérelem vizsgálata tartozik a Testület hatáskörébe, a sajtószervek riportjainak, cikkeinek alapjogot sértő voltát a Testület nem vizsgálhatja.

Fentiek alapján a Testület úgy foglalt állást, hogy a rendőrségi közlemény nem sértette a panaszos emberi méltóságát, a sajtószervek közleményeinek alapjogsértő volta pedig a Testület hatáskörén kívül esik.

V.

A Testület az ügy gondos mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy jogszerű volt a panaszossal szemben foganatosított igazoltatás és előállítás, ezért nem sérült a panaszos személyes adatok védelméhez, illetve személyi szabadsághoz fűződő alapvető joga. Sérült ugyanakkor a panaszos személyi szabadsághoz való joga az előállítás időtartama miatt.

A Testület megállapította továbbá, hogy nem sérült a panaszos emberi méltósághoz fűződő joga az intézkedésről megjelent rendőrségi közlemény kapcsán.

A megvalósult alapjogsértés a Testület megítélése szerint elérte a súlyosság azon fokát, amely indokoltá tette a panasz és az állásfoglalás megküldését az országos rendőrfőkapitánynak, ezért a Testület a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2015. március 26.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes, testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
előadó testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET